

LENTE

Terwijl ik dit schrijf straalt de zon buiten en is gisteren net bekend geworden dat de Tocht der Tochten voorlopig niet doorgaat. De dieren en planten buiten lijden al weken onder de strenge koude en zijn dankbaar voor alle bijvoeding en bescherming. Het ijs in de vijver neemt nog steeds toe en vele kikkers zullen het niet overleven. Over insecten zijn de meningen verdeeld, wat zal deze zomer brengen? In februari vond in Barcelona een internationaal symposium plaats over vlooiën en teken. Onderzoek wijst uit dat verschillende soorten teken langzaam aan zich naar het Noorden verspreiden en met hen de door deze teken overgebrachte ziekten. Naar deze ziekten was onderzoek gedaan bij populaties dieren van opvangcentra, met name bij een kattenopvangcentrum op Ibiza. De uitkomsten waren schrikbarend, een hoog percentage van de dieren had één of meerdere ziekten onder de leden. Dit is iets om te onthouden indien u een dier wilt opnemen uit een asiel. Misschien dat een Nederlands asiel dan toch de voorkeur verdient.

Het onderzoek naar veilige en goede middelen tegen teken gaat onverdroten voort. Dit voorjaar beschikt uw dierenarts dan ook weer over enkele nieuwe middelen. Welk middel het beste is hangt van veel factoren af: lichaamsgewicht, ras, andere dieren in het gezin, aanwezigheid kinderen, medicijngebruik, etcetera. Overleg met uw dierenarts welk middel voor uw huisdier het meest geschikt is.

Is uw kat lastig te behandelen tegen vlooiën met druppeltjes of pillen? Uw dierenarts beschikt over een injectie die er voor zorgt dat de vlooiën onvruchtbaar worden en zich dus niet kunnen voortplanten in uw huis. Ook als u niet regelmatig op tijd uw kat kunt behandelen is dit middel een uitkomst, u hebt er 6 maanden geen omkijken meer naar!

Antibioticumresistentie; geen paniek, wel voorzichtigheid

Antibiotica zijn medicijnen die helpen een door bacteriën veroorzaakte infectie te bestrijden. Sommige antibiotica doden daadwerkelijk de bacterie en anderen beperken de toename van het aantal bacteriën. Het is een buitengewoon nuttige groep van medicijnen, maar ook een groep waar zorgvuldig mee omgegaan moet worden. Bij overmatig of onjuist gebruik van antibiotica is er namelijk het risico dat slechts een deel van de bacteriën wordt bestreden en gedood. Dan kunnen de sterkste bacteriën overleven en kunnen deze zich weer gemakkelijk gaan vermeerderen.

Zodoende vormt er zich een steeds 'sterkere' groep bacteriën, die steeds meer weerstand kan bieden tegen de gebruikte antibiotica. Wanneer een antibioticum uiteindelijk door dit proces niet meer werkt tegen de bacterie, noemen we dit 'resistentie'. Overmatig gebruik wil zeggen: de inzet van een antibioticum als er geen sprake is van een bacteriële infectie maar van een ontsteking met een andere oorzaak. Onjuist gebruik wil zeggen: de inzet van een antibioticum tegen een bacterie waarvan te voorspellen of vast te stellen is dat deze niet gevoelig is voor het betreffende antibioticum of een te korte duur of verkeerde dosering van een op zich juist gekozen antibioticum.

Soms worden dezelfde antibiotica voor onze (huis)dieren ingezet als die voor mensen worden gebruikt. Bij onzorgvuldig gebruik kunnen er dus bacteriestammen ontstaan die voor onze (huis)dieren, maar ook voor mensen een gevaar vormen. Daarom mogen antibiotica wettelijk

alleen worden voorgeschreven aan dieren door een dierenarts op strikte indicatie, dus na onderzoek van de patiënt.

De dierenarts zal na het vaststellen van de (meest waarschijnlijke) bacteriële ziekteverwekker een werkzame antibioticumkuur voorschrijven. De benodigde lengte en sterkte van de kuur hangt onder andere af van de ernst van de infectie, het geïnfecteerde orgaan(systeem(en)), de diersoort en het gewicht van het dier. In de bovenstaande tekst is al duidelijk gemaakt dat het van zeer groot belang is om exact de aangegeven lengte van de kuur en de dosering aan te houden.

Antibiotica zijn verkrijgbaar in tabletvorm, maar ook in andere middelen zijn antibiotica verwerkt. Bijvoorbeeld in sommige oog-, oor- en huidzalven. Voor deze zalven geldt hetzelfde als voor antibiotica in tabletvorm, namelijk dat exact de voorgeschreven duur en dosering van de 'kuur' moet worden aangehouden.

Er komen regelmatig resistente bacteriën voor in oren en op de huid.

Vanwege de beschreven problematiek met resistente bacteriën, die gevaarlijk zijn voor onze dieren maar ook een groot gevaar vormen voor de volksgezondheid, zijn wij als dierenarts wettelijk verplicht om vóór het voorschrijven van antibiotica de patiënt te onderzoeken. Daarom mag de assistente antibioticumhoudende middelen niet 'zomaar' over de balie meegeven, maar zal ze u voorstellen een afspraak in te plannen opdat de dierenarts een correcte indicatie kan vaststellen.

Naast verantwoord antibioticumgebruik zijn hygiënemaatregelen van zeer groot belang. Hier wordt door alle Sterklinieken al vele jaren aandacht aan besteed. Dierenartsen binnen de Sterkliniekorganisatie volgen regelmatig nascholingen om op de hoogte te blijven van deze belangrijke problematiek, waar ook in de media het laatste jaar veel aandacht voor is.

Loopt mijn
konijn risico?

Vaccineer konijnen jaarlijks tegen myxomatose **en** VHS (RHD)

Konijnen moeten worden gevaccineerd tegen twee ernstige (maar te voorkomen) besmettelijke ziekten, namelijk het viraal haemorrhagisch syndroom (afgekort VHS, in het Engels ook wel RHD genoemd) en myxomatose. Myxomatose en VHS (RHD) kunnen bij niet-gevaccineerde konijnen een dodelijk verloop hebben en er is voor geen van deze twee ziekten een specifiek geneesmiddel. De enige bescherming die we konijnen kunnen bieden, is vaccinatie.

Ga met uw konijn naar de dierenarts voor een jaarlijkse gezondheidscontrole en vraag om nadere informatie over vaccinatie tegen myxomatose en VHS (RHD).

Kwaliteit in diervoeding

Steeds vaker wordt de consument opgeschrikt door “voedings-
schandalen”. Ook in de wereld van de diervoeding is het niet
altijd helemaal pluis. Echte kwaliteitskenmerken mogen niet op de
verpakking vermeld worden van de overheid. Alleen echte kenners
halen nog iets aan informatie uit de analyse en de ingrediëntenlijst.
Marketing en fabels vieren de boventoon, zeker op internet.

In feite schandalig want een goede voeding is de basis voor een
goede gezondheid. Hippocrates, een Grieks wijsgeer zei het ruim
2000 jaar geleden al: “laat voeding uw eerste medicijn zijn!”
Helaas constateren de Sterkliniekdierenartsen vrijwel dagelijks
gezondheidsproblemen die (mede) veroorzaakt worden door een
onjuiste voeding. Dat is de reden dat we u hieronder graag wat
adviezen geven zodat u een betere keus kan maken.

Batchnummer en houdbaarheidsdatum

Kwalitatief goede producten hebben een
onuitwisbare houdbaarheidsdatum en/of een
batchnummer. Op deze manier is het product
altijd te traceren en te controleren omdat
goede fabrikanten controlemonsters bewaren.
Stickers en uitwisbare stempels getuigen
niet van een goede kwaliteit.

Analyse en verpakking

Etiketten of verpakkingen moeten aan een
aantal eisen voldoen, zie ook Kwaliteitsreeks
no.199 van Productschap Diervoeder.
Indien de fabrikant hier niet aan voldoet is
op zijn minst de kwaliteit van de verpakking
dubieus. De verpakking moet een duidelijke
en liefst volledige analyse vermelden.
De verpakking mag niet doorzichtig zijn en
liefst luchtdicht om oxidatie te voorkomen.
Hoogwaardige voedingsstoffen zijn gevoelig
voor oxidatie door UV-licht of zuurstof en
kunnen dan hun voedingswaarde verliezen.
Dit is ook de reden om geen voer uit de
zogenaamde uitschepbakken te kopen!

Water

Voedingsstoffen zitten in de droge stof,
de rest is water. Denk heel goed na voordat u
voeding koopt met een waterpercentage van
12% of meer, dat is heel erg duur betaald
water! Blikvoer bevat meer water en kan soms
een goede reden hebben maar veruit het

overgrote deel van de honden en katten doet
het prima op een goede kwaliteit droogvoer.

Volledig diervoeder

De term “volledig diervoeder” is wettelijk
bepaald, volledig betekent dat u niets hoeft toe
te voegen. Termen als “compleet” hebben deze
waarde niet en zijn marketingtermen.

Type voeding

Zoals bepaalde planten pas in bepaalde grond
tot volle wasdom en bloei komen is dat ook zo
bij dieren. Het ene ras is het andere niet en ook
de verschillende levensstadia van een dier
stellen hun specifieke eisen aan de voeding.
Kies daarom een type voeding die het beste bij
uw huisdier past. Voer uw huisdier “op het oog”
en pas de hoeveelheid voer aan op basis van
de gewichtontwikkeling.

Advies

Het beste advies is om voor uw huisdier een
A-merk te kiezen. Deze producenten leveren
voedingsstoffen die geschikt zijn voor humane
consumptie in veel verschillende diervoeders
voor diverse fysiologische stadia en voldoen
aan alle kwaliteitseisen. Raadpleeg anders uw
dierenarts, hij of zij is niet alleen wetenschap-
pelijk opgeleid op dit gebied maar kent uw
huisdier als geen ander. Internet maakt
helaas geen onderscheid tussen feit of fabel,
uw Sterkliniekdierenarts wel!

WEETJES

Een nog betere bescherming voor konijnen

Konijnen zijn het op twee na populairste huisdier
in Europa en steeds meer baasjes zijn gemotiveerd
om hun dier zo goed mogelijk te verzorgen.
Naast goede voeding en onderdak houdt dit ook in
dat op gezette tijden de dierenarts geraadpleegd moet
worden voor de specifieke gezondheidsbehoeften.
Net als bij honden en katten zijn vaccinaties en
castratie of sterilisatie belangrijke preventieve
gezondheidsmaatregelen voor konijnen.

Onlangs is er een nieuw vaccin op de markt gekomen
voor konijnen. Dit vaccin beschermt, net als de al
bestaande vaccins, tegen myxomatose en RHD (rabbit
haemorrhagic disease of VHS, viraal hemorrhagisch
syndroom). Dit nieuwe vaccin biedt een betere en
langere bescherming tegen de beide dodelijke en nog
veel voorkomende virusziekten. Met één injectie zal
uw konijn gedurende een heel jaar beschermd blijven.
Dit in tegenstelling tot het ‘oude’ vaccin, wat maximaal
zes maanden bescherming geeft en vaak zelfs korter.

Het nieuwe vaccin is beschikbaar per individuele
dosering en dit maakt het mogelijk om elk konijn op
elk gewenst moment de jaarlijkse vaccinatie te geven,
net zoals nu al bij honden en katten gebeurt. De tot nu
toe beschikbare vaccins voor konijnen waren zodanig
verpakt, dat tegelijk meerdere konijnen moesten
worden gevaccineerd. Daarom organiseerden veel
dierenartsen speciale ‘konijnenvaccinatiedagen’.
Dit zal bij gebruik van dit nieuwe vaccin niet nodig zijn
en daardoor kan de eigenaar op elk gewenst moment
een afspraak voor vaccinatie maken.
Konijnen kunnen vanaf vijf weken leeftijd worden
gevaccineerd, wat ook geldt voor dwerggrassen.

RHD is een specifieke konijnenziekte en is de laatste
tien jaar verantwoordelijk voor een grote sterfte
onder wilde konijnen. In 2004 was er nog maar 30%
over van de Nederlandse konijnenpopulatie uit 1994.
Tamme konijnen worden vaak besmet door indirect
contact omdat het virus tot 3 maanden kan overleven
op bijvoorbeeld kleding of schoeisel. Zieke konijnen
worden sloom, stil, stoppen met eten en krijgen vaak
diarree. Uiteindelijk kan het konijn bloeden uit de neus
door inwendige longbloedingen en gillen van de pijn.
Eenmaal ziek sterft het konijn binnen enkele dagen.
De ziekte is niet te behandelen, maar wel te
voorkomen door te vaccineren.

Oude, chagerijnige Teun?

(OF TOCH NIET!)

Een half jaar geleden kwam de eigenares van Teun, een zwarte Labrador van acht jaar oud, een oude bekende tegen: het baasje van Diesel, een bruine Labrador. De honden waren bijna even oud en hadden samen op de puppy- en gehoorzaamheidstraining gezeten. Diesel rende enthousiast op Teun af en wilde graag spelen, maar Teun ging zitten en vond het wel goed zo. Met enige verbazing keek de bazin van Teun naar Diesel, die dan maar in zijn eentje rondjes ging rennen. "Goh, hij is toch ook al acht? Je hebt mazzel met Diesel, hij doet zijn naam eer aan. Teun gedraagt zich al echt als een bejaarde hond, veel zin heeft hij niet meer in zijn wandelingen. Thuis is hij best chagerijnig en soms gromt hij zelfs als ik hem aai." De baas van Diesel was verbaasd en vroeg zich af of er niet meer aan de hand was. De ontmoeting bleef in het hoofd van Teun's bazin rondspoken en omdat Teun een maand later toch naar de dierenarts moest voor zijn jaarlijkse enting besloot ze er eens met haar dierenarts over te praten.

De dierenarts vond Teun helemaal niet zo oud en keek bezorgd toen ze over zijn tegenzin in wandelen en zijn chagerijn vertelde. "Dat gedrag past niet bij een Labrador, en zeker niet bij de Teun zoals ik hem ken", zei hij. Hij stelde voor nader onderzoek te doen.

Op de rontgenfoto's bleek dat Teun osteoartrose had: hij was niet oud en chagerijnig, maar hij had continu pijn!

Hij legde uit: "Osteoartrose wordt veroorzaakt door een steeds verdergaande achteruitgang van het gewrichtskraakbeen. Hierbij wordt gezond, soepel en glad kraakbeen vervangen door vezelig en stug littekenkraakbeen. Pijn en ontsteking kenmerken dit proces en zorgen ervoor dat de hond steeds meer moeite heeft met bewegen. Ook tijdens zo op het oog "goede dagen" blijft er een bepaalde mate van pijn aanwezig (al kunnen honden dat vaak goed camoufleren). Wetenschappelijk onderzoek heeft aangetoond dat er bij continu aanwezige, chronische pijn veranderingen ontstaan in het ruggenmerg waardoor de gevoeligheid van het centrale zenuwstelsel voor pijn toeneemt. Pijnsignalen worden als intenser ervaren dan anders het geval zou zijn geweest. Heeft u weleens uw teen gestoten, en vlak erna nog een keer? De tweede keer doet dan veel meer pijn! Hierdoor ontstaat een negatieve spiraal: de hond beweegt minder, zijn spieren verliezen kracht, de hond beweegt nog minder, wordt zelfs wat dikker en de osteoartrose wordt steeds erger. Honden komen dus in een vicieuze cirkel terecht.

"Genezing is bij osteoartrose niet mogelijk: de veranderingen in het gewricht zijn onomkeerbaar. Maar er kan wel veel worden gedaan om de voortgang af te remmen en het leven van de hond zo prettig mogelijk te houden. Daarvoor wordt vaak een zogenaamd driestappenplan gehanteerd:

1. Pijnbestrijding en ontstekingsremming:

continue en ononderbroken pijnbestrijding is erg belangrijk, óók op dagen dat het best goed lijkt te gaan. Voor het welzijn van de hond, maar vooral ook om te voorkomen dat de hierboven beschreven pijngevoeligheid in het zenuwstelsel toeneemt en de aandoening onnodig snel verslechtert.

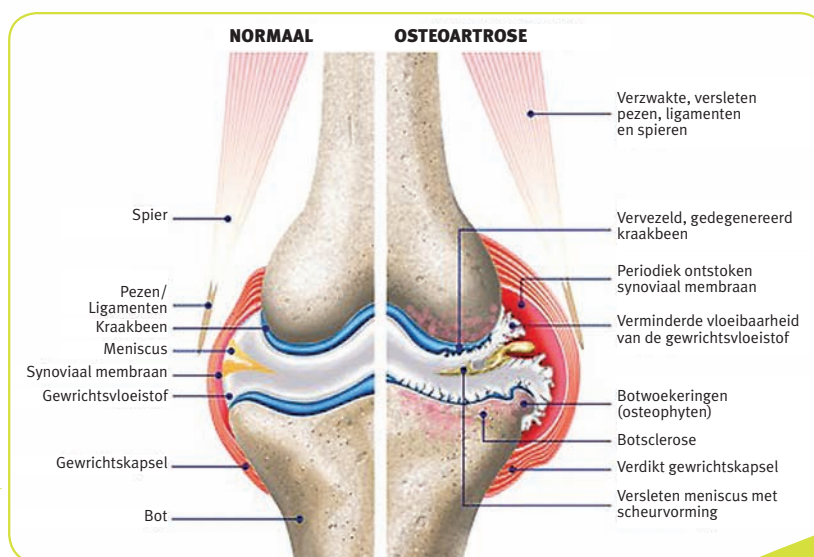
2. Gewichtscntrole:

bij te zware honden worden de gewrichten extra belast en verergert de osteoartrose veel sneller dan bij honden met een gezond gewicht. Verder worden in vetweefsel stoffen geproduceerd die overal in het lichaam – dus ook in gewrichten – ontstekingsverschijnselen kunnen veroorzaken of bestaande klachten kunnen verergeren.

3. Lichaamsbeweging op maat:

de hond moet enerzijds in beweging blijven, anderzijds mogen de gewrichten niet overbelast worden. Het beste is dan ook om de hond vaak korte stukjes te laten bewegen op een zo regelmatig mogelijke manier. Laat de hond geen trappen lopen, niet springen, geen korte bochtjes draaien en laat hem niet op gladde vloeren lopen. Zwemmen is ook een goede vorm van beweging voor een hond met artrose."

Teun kreeg veilige langwerkende pijnstillende en ontstekingsremmende medicijnen mee om de vicieuze cirkel te doorbreken. Hij moest ook wel wat kilo'tjes kwijt, dus nam zijn bazin een speciale dieetvoeding mee. Ze lette goed op de beweging van Teun en ging regelmatig met hem fietsen. Het resultaat was geweldig: Teun werd weer de hond die ze kende van vroeger, vrolijk, actief en altijd in voor een wandeling. **En toen ze Diesel tegenkwamen konden ze weer samen met veel plezier door het gras rennen!**

BPR/MC/04/001/001

STERKLINIEK
dierenartsen

Colofon

Redactie

Drs. I.E. van Alten, dierenarts

Drs. B.J. Carrière, dierenarts

E-mail: info@sterkliniek.nl

De nieuwsbrief verschijnt 3 keer per jaar en is een uitgave van Sterkliniek Dierenartsen.

Bedrijfsuitje

Twee assistentes zijn vijf jaar bij ons in dienst en dat vieren we met een uitje in een restaurant. Ik ga als enige man met elf dames uit eten. Op diezelfde avond heeft een transportbedrijf ook een bedrijfsevenement georganiseerd, in hetzelfde restaurant. Ongeveer vijftig aangeschoten mannen zitten aan een hele lange tafel. Als wij binnenkomen zitten zij al enige tijd in het etablissement. Een gejoel en een gejuich stijgt op alsof het Nederlands hockeydameselftal een zaal met dronken mannelijke studenten wordt binnengeleid. Als we eenmaal zitten is het alleen mogelijk om in het oor van degene naast je te schreeuwen om je verstaanbaar te maken. Het opnemen van de juiste bestelling is een wereldprestatie; de serveerster moet welhaast kunnen liplezen. Mijn felicitatiespeech zal onmogelijk ter plekke gehouden kunnen worden. We besluiten dat buiten op het terras te

gaan doen. We wringen ons langs de grijpgrage handen van de heren en komen er op het terras achter dat de envelop met cadeaubonnen van het bloemstuk is verdwenen... Op handen en voeten kruip ik langs de lange tafel. Eén van de kerels wil op mijn rug gaan zitten en doet even later of hij een opgewonden reu is. Een bulderend gelach stijgt op. Ik duw hem van me af. Niemand heeft de envelop gezien. Ook de bediening niet. De diensttelefoon gaat. Een kat, Charly*, zakt door de achterpoten en is in krijsende paniek. De eigenares, mevrouw Van Pinksteren*, woont niet ver van de eetgelegenheid vandaan. Met angst in mijn lijf laat ik alle dames achter en rijd snel naar het adres. Al op straat wordt ik opgewacht en stevig omhelsd door de vrouw. Ze drukt zich langdurig tegen me aan. "Wat fantastisch dat u er zo snel bent, dokter", fluistert ze in mijn oor. Ik vraag me af hoe een vrouwelijke arts zich zou voelen als een

mannelijke eigenaar dat zou doen. Voordat ik de patiënt kan onderzoeken, krijg ik op de bank haar hele levensverhaal te horen. Het heeft haar niet meegezet en nu is Charly ook nog ziek. Ter hoogte van het bekken knarst en kraakt het. Ik moet Charly meenemen voor röntgenfoto's. Het afscheid is hartverscheurend, maar noodzakelijk. Op de kliniek blijkt het bekken meervoudig gebroken: pijnstilling, shockbestrijding en rust is het eerste wat we bieden. Twee dagen later zal hij worden geopereerd. Ik rijd terug naar het restaurant. De luidruchtige heren zijn verdwenen en bij hun vertrek hebben tien van hen de vermiste cadeaubonnen stuk voor stuk overhandigd aan onze jubilarissen. Ze wilden gezoend worden als vindersloot.

Drs. L. Kamps, Sterkliniekdierenartsenhillegom.nl

* =Genoemde namen zijn niet de daadwerkelijke namen van de betrokkenen

Nieuws van Sterkliniek Dierenartsen

Medio mei verwacht Sterkliniek Dierenartsen BV dat we maar liefst 7 nieuwe deelnemers kunnen verwelkomen. Na ruim een jaar opleiding hebben deze deelnemers de toetsing door Lloyd's Registered met goed gevolg doorstaan. Met de toetreding van deze nieuwe deelnemers is een geografische dekking van Nederland tot stand gekomen. Dit betekent voor u als klant dat u na verhuizing bijna zeker een Sterkliniek bij u in de buurt kunt vinden.

Door de grootte van het samenwerkingsverband zijn wij in staat om onze eigen nascholing te organiseren. Zo was in januari professor David Wilkie uit Amerika onze gast. Hij wordt wereldwijd erkend als één van de beste oogartsen voor huisdieren. Wij hadden hem uitgenodigd om onze dierenartsen met interesse voor oogchirurgie te leren hoe een kunst oog te implanteren. Professor David Wilkie heeft hier een fraaie methode voor ontwikkeld. Huisdieren kunnen een oog verliezen door trauma, chronisch verhoogde oogdruk en door infecties. Met het kunst oog kan een mooier resultaat bereikt worden dan voorheen.

Proteq Dier & Zorg Verzekering, **de beste zorg voor uw hond of kat**

Verzeker uw hond of kat van de beste medische zorg met de Proteq Dier & Zorg Verzekering

De Proteq Dier & Zorg Verzekering is dé ongevallen- en ziektekostenverzekering voor honden en katten.

Bereken uw premie op www.sterkliniek.nl

Proteq
Dier&Zorg

onderdrukt van SNS REAAL